

deed hem zijn zelfvertrouwen voor een ogenblik herwinnen. Hersteld van een zware ziekte — „ik heb den mageren Dood gezien”, schreef hij aan Allebé — voelde hij, dat een tijd van sterker proeven, nieuwer zien en fijner horen zou aanbreken; en weer geheel de oude, reisde hij in April 1886 over Marseille naar Madrid, waar hij tot Augustus bleef.

Doch in plaats dat het schrijven een blijvende bevrediging schonk, was een nieuwe twijfel gerezen. „In den laatsten tijd is mijn leven heel vreemd”, erkende hij in een brief aan Kloos van 27 December, „Stil leef ik voort, wandel, kijk zonder eenige bewustheid te hebben, schilder te zijn.”, en toen deze hem de gecorrigeerde copie van *Een zonnige Ochtend* opstuurde, waarin hij op het eind het woord „gemurmel” voor een ander in de plaats had gesteld, meende Van Looy uit deze verandering te kunnen opmaken, dat Kloos zijn gehele innerlijke gesteldheid van de laatste tijd had meegeleefd: „Ja, gemurmel is het en heel dikwijls mokken. Laten we verder er niet over spreken. Ik denk nog één opstel te schrijven en dan niet meer voorloopig.” Maar hoe zou Kloos hem begrepen hebben, waar Allebé schreef, dat hij zijn werk uit Madrid — twee copieën en enkele croquis — zo knap vond en dat, als hij zo'n talent had, hij daarmede schilderijen maken zou?

Bezield door de gulden waanzin van Don Quichotte, wiens geest hem verfriste, had Van Looy zich op het copiëren van Velasquez' *Borrachos* en *El Bobo de Coria* in het Prado geworpen, het palet verrijkt met een diepbrandend bruin, het penseel wringend met de grijnslach van den zinneloze. Daarna was hij naar Alcazar de San Juan, in het hart van La Mancha, gereisd, vol opwinding en illusie, doch in de eindeloze, rode vlakten met klapperende molens had hij enkel licht, massa's licht gevonden, die hem ziek en rusteloos maakten en elke poging om te schilderen in afkrabberij deden eindigen. „Jawel — ik heb nu weer 14 dagen tegen een wijf staan vechten — enkel door die brief van Allebé —, een wijf

Jac. van Looy: Copie naar Velasquez' „El Bobo de Coria” (*De Zinneloze, Prado, Madrid*) 1886. Olieverf - Rijksacademie van Beeldende Kunsten, Amsterdam

